



TALE

Samråd O i Beskæftigelsesudvalget om Hedensted Kommunes jobcenters behandling af borgere

J.nr. 2020 - 371

Onsdag den 5. februar

Tak for indkaldelsen til samrådet, som er en god anledning til at drøfte værdighed i sagsbehandlingen.

Jeg forstår til fulde spørgsmålstillerens ønske om at diskutere sagen om Brian Larsen fra Hedensted.

Det er en meget trist sag og et bevis på, hvorfor der er borgere, som føler sig svigtet af systemet.

Statsministeren sagde det meget tydeligt i spørgetimen den 5. december over for både Enhedslistens Pernille Skipper og Ny Borgerliges Pernille Vermund:

”Vi kommer ikke til at stå og forsvare, at man bliver bedt om at redegøre for, hvordan man går på toilettet i Danmark, fordi man har behov for hjælp.”

Det vil jeg gerne gentage og tydeligt understrege.

Jeg bliver dog samtidig nødt til at sige, at jeg som minister ikke kan gå nærmere ind i den specifikke sag – om hvad der konkret er sket i sagsbehandlingen.

Men jeg har noteret mig, at Hedensteds borgmester har givet Brian en undskyldning og taget afstand fra den ydmygende behandling, han åbenlyst fik.

Borgmesteren har også holdt møde med de ansatte i jobcentret, hvor jobcenterets værdier i forhold til kommunikationen med borgerne blev præciseret.

Derfor ser jeg ikke en grund til at bede kommunen om en redegørelse for forløbet eller gøre yderligere i denne sag.

Kommunen har selv taget affære, og på Brians vegne er jeg glad for, at han fik en undskyldning. Men en undskyldning kan aldrig løse det principielle i den her problemstilling.

Og netop det principielle vil jeg gerne sætte nogle flere ord på.

Det skal være sådan, at borgere – mennesker – mødes med værdighed og respekt, når de er i kontakt med kommunen eller har brug for hjælp fra kommunen.

For hver dag, hvor jeg har haft fornøjelsen af at være minister og møder og taler med flere og flere mennesker, står det mere og mere klart for mig, hvor vigtig en nær og tillidsfuld kontakt med borgerne er.

Et stort forskningsprojekt, *Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP)*, bekræfter netop det. I projektet er det blandt andet undersøgt, hvad der rent faktisk gør, at udsatte borgere kommer i arbejde.

Og resultaterne er slående:

- Når sagsbehandleren tror på borgerens jobmuligheder, *øges* borgerens jobchance med 33 procent.
- Når der sker et sagsbehandlerskift, *reduceres* borgerens jobchance til gengæld med 22 procent.

Jeg hæfter mig også ved, at langt de fleste på offentlig forsørgelse gerne vil i arbejde.

Det gælder også blandt udsatte borgere, hvor otte ud af ti først og fremmest gerne vil have en plads på arbejdsmarkedet. De savner at gøre nytte og bidrage til fællesskabet, viser en undersøgelse fra VIVE.

Derfor skal borgere mødes med en tro på, at de ønsker hjælp og støtte til at komme i beskæftigelse. Og ikke det modsatte.

Jeg vil arbejde for, at indsatsen i kommunerne kommer til at bygge på værdighed, respekt og tryghed, så borgerne rent faktisk føler sig hjulpet og ikke oplever, at systemet hetzer dem væk fra offentlig forsørgelse.

Og det kommer til at præge meget af det, jeg sætter i værk den kommende tid.

Jeg har netop lanceret et ministermål for beskæftigelsesindsatsen i det kommende år, som handler om værdighed – om at få *mere* værdighed i sagsbehandlingen.

Med ministermålet sender jeg et tydeligt signal til medarbejdere, ledere og politikere i kommunerne om, at borgerne skal mødes med respekt og værdighed i beskæftigelsessystemet.

Formålet med ministermålene, som meldes ud en gang om året, er at sætte en klar retning for kommunernes beskæftigelsesindsats.

Målet om værdig sagsbehandling vil derfor skabe politisk fokus i alle landets kommuner, så man også uden for Christiansborgs mure forholder sig konstruktivt – og nok også kritisk – til, hvordan kommunen møder borgerne.

Målet er helt særligt. For det tvinger alle kommuners kommunalbestyrelser til at forholde sig til, hvordan de vil sikre, at sagsbehandlingen bliver værdig. Vejen derhen er op til kommunerne.

Jeg kommer til at holde øje med målet, og hvordan kommunerne udmønter det.

Det leder mig til et andet punkt højt på min og regeringens dagsorden – den kritiske gennemgang af reformen af førtidspension og fleksjob.

For den handler netop om at rette op på de dele, hvor mennesker er kommet i klemme i systemet – herunder at sikre at tilbud om ressourceforløb og indholdet i ressourceforløb er et værdigt svar på de udfordringer, som den enkelte borger har.

Intentionen med ressourceforløb er på mange måder rigtig. Det handler om at investere i mennesker og sikre, at alle der kan, får mulighed for at blive del af fællesskabet på en arbejdsplads.

Men vi må konstatere, at der er brug for at få justeret ressourceforløbet.

Jeg har selv mødt flere borgere, som føler sig uværdigt behandlet i ressourceforløb. Og hvor de oplever, at der reelt ikke er noget indhold i deres forløb. At det ikke hjælper dem tættere på arbejdsmarkedet.

Jeg ved, at der også er mange eksempler på ressourceforløb, som er gode, med fremdrift, og hvor den enkelte borger er i centrum.

Men vi må bare konstatere, at mange borgere ikke får en indsats det første år i ressourceforløb. Det er ikke godt nok.

Ressourceforløb må ikke være tømt for indhold, og der skal være en mening med de aktiviteter, som borgerne deltager i. Det kommer vi til at tage fat på som det første.

Det er også en forudsætning for en værdig sagsbehandling.

I samrådsspørgsmålet bliver jeg også bedt om at forholde mig til et uvildigt klageorgan – et retssikkerhedsråd – og nedsættelse af en retssikkerhedskommission.

Lad mig i den forbindelse starte med at opridse, hvordan sagsbehandlingen i kommunerne bør foregå.

Selvom meget af det her er svært at sætte direkte på formel, er der en række regler, sagsbehandlerne skal leve op til – både skrevne og uskrevne.

Retssikkerhedsloven indeholder en række regler om, hvordan myndighederne skal behandle sagerne.

I reglerne er der lagt vægt på borgernes retssikkerhed, og på at de får mulighed for aktivt at medvirke og få indflydelse, når myndighederne behandler deres sag.

Retssikkerhedsloven supplerer de generelle regler for sagsbehandling og offentlig forvaltning, som findes i blandt andet forvaltningsloven.

De grundlæggende og centrale dele af god forvaltningsskik fremgår af forvaltningsloven. Det gælder fx retten til partshøring og partsrepræsentation.

God forvaltningsskik handler også normer og principper for, hvordan myndighederne bør opføre sig i forhold til borgerne.

Det betyder, at myndigheder bl.a. skal optræde venligt og hensynsfuldt og på en måde, der styrker tilliden til den offentlige forvaltning.

Hvis borgere føler sig forkert behandlet eller er uenige i en afgørelse, har de allerede i dag flere klagemuligheder.

Udover at borgere kan klage over selve afgørelsen, har borgeren også mulighed for at klage over kommunens sagsbehandling – fx uhøflig eller nedladende behandling. Her kan man klage til borgmesteren, der er den øverste ansvarlige for kommunens administration.

Som det fremgår af omtalen i pressen, har borgmesteren i Hedensted tydeligt taget afstand fra behandlingen, som Brian blev udsat for. Og det fremgår også, at borgmesteren har handlet på episoden.

Det må ses som et udtryk for, at det kan nytte noget at klage til borgmesteren.

Derfor mener jeg heller ikke, at denne sag giver anledning til at undersøge behovet for at oprette nye klageorganer.

Jeg mener, at borgerne med det nuværende klagesystem har gode muligheder for at klage over en uværdig sagsbehandling. I stedet handler det om at sikre, at kommunerne har fokus på, hvad der er værdig sagsbehandling, så vi slet ikke ender i den slags situationer.

Lad mig samle op til sidst.

Det er helt afgørende for mig, at borgere bliver mødt med respekt, ordentlighed og værdighed, når de har brug for hjælp fra kommunen. Og det kommer til at præge flere initiativer, jeg sætter i værk den kommende tid.

Det gælder ikke mindst mit nye ministermål om værdighed, som skal være med til at skabe endnu større tydelighed om, at borgerne skal behandles ordentligt i beskæftigelsessystemet.

Og det kommer til at præge den kritiske gennemgang af ressourceforløb, som jeg er i fuld gang med.

Tak for ordet.